

PYSSLINGEN FÖRSKOLOR OCH SKOLOR AB
hello@academedia.se

2023-11-24

1 (17)

Dnr. SI 2023:5555

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Innovitaskolan Luleå i Luleå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Innovitaskolan Luleå avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Innovitaskolan Luleå i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar jämställdhetsarbetet på ett medvetet och systematiskt sätt för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utformas så att lektionens syfte och mål tydliggörs och att lektionen innehåller en sammanfattande avslutning.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utifrån uppföljning och analys av skolans arbete med studiero utvecklar skolans metoder för att säkerställa studiero för alla elever.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 12 augusti 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5555) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Innovitaskolan Luleå leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar en god grund för undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat samt fattar beslut om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Rektorn organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande. Rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete är dock begränsat.

Rektorn följer upp och analyserar olika resultat samt fördelar resurser utifrån behov

Granskningen visar att rektorn utgår från olika resultat för att följa upp och analysera verksamheten. Rektorns uppföljning och analys inbegriper kunskapsresultat, resultat av värdegrundsarbetet och arbetet med trygghet samt uppföljning av undervisningens genomförande och förutsättningar. De kunskapsresultat som följs upp är exempelvis betyg, elevernas meritvärden, nationella prov, kunskapsprognoser samt skillnader i betyg mellan olika ämnen och mellan flickor och pojkar. Uppföljningen sker systematiskt enligt ett fastslaget årshjul med efterföljande analyser i olika konstellationer. Den tydliga strukturen underlättar rektorns arbete då rektorn är ny på skolan och det har varit flertalet rektorsbyten de senaste åren. Undervisningens genomförande och förutsättningar följs upp av rektorn genom att rektorn varje vecka deltar i ledningsgruppsmöten med arbetslagens teamledare, för diskussioner med arbetslagen och genomför lektionsbesök, både spontana och strukturerade. Vid tillträddandet gick rektorn runt mycket på skolan och i klasserna för att få en helhetsbild av skolan och av undervisningens genomförande. I den så kallade "månadskollen" får rektorn insyn i hur lärarna upplever sin arbetsmiljö och förutsättningar för arbetet.

Av granskningen framgår vidare att analysen av de olika resultaten ligger till grund för rektorns beslut om utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser. Av inkommen information framgår att skolan på vårterminen 2023 identifierade trygghet och studiero samt att höja skolans låga meritvärden som utvecklingsområden. Åtgärder som rektorn beslutat om utifrån dessa utvecklingsområden är bland annat trygghetsskapande åtgärder som stöd vid övergångar till raster, vuxennärvaro i omklädningsrummen och styrda rastaktiviteter. Skolan har också infört schemalagda idrottsaktiviteter för eleverna varje dag för att garantera dem rörelse men också

guidning i det sociala samspelet och leken. Flera lärare har mindre undervisningstid och den tid som är över i deras scheman används till tillfälliga eller längre resursförändringar utifrån behov vilka presenteras i ett omfördelningsschema som omarbetas varje vecka. Även arbetet med kränkingsanmälningar har effektiviserats genom ett digitalt system för snabbare hantering av ärenden.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn organiserar det pedagogiska arbetet och ger lärare och övrig personal förutsättningar att samverka. Skolan har en ledningsgrupp som består av rektorn, biträdande rektorn och fyra arbetslagsledare. Ledningsgruppen träffas en gång i veckan och arbetslagsledarna tar sedan med sig information till sina respektive arbetslag där arbetslagsledaren leder möten varje vecka, främst för att avhandla vardagliga aktiviteter och rutiner. Samtliga lärare har därutöver en gemensam skolutvecklingstid varje vecka som handlar om digitalisering, skolkoncernens modell och tillgänglig lärmiljö. Enligt huvudmannens inskickade information syftar dessa skolutvecklingsmöten till att skapa samsyn och utveckla undervisningen på skolan, med yttersta syfte att få högre meritvärden. Cirka var femte vecka ersätts dessa möten med skolövergripande temagrupper där lärarna är indelade i grupper med olika fokus som trygghet, hållbarhet, närvaro och trivsel. Dessa möten syftar till att skapa gemensamma rutiner och utveckla skolan inom dessa delar. Vid fyra tillfällen per läsår används tiden till digitala träffar med andra skolor inom koncernen där lärarna är uppdelade utifrån ämne och årskurs. Syftet med dessa träffar är att utbyta erfarenheter om undervisning och bedömning. Samtliga lärare har även två timmar i veckan till individuell skolutvecklings- eller verksamhetstid som rektorn kan lägga ut inläsningstid på samt att de har en till två timmar avsatt för möjlighet att samarbeta med varandra.

Rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete är begränsat

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar vissa skillnader mellan flickors och pojkars resultat men att ett medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete inte sker. De resultat som följs upp utifrån kön är till exempel kunskaps- och trygghetsresultat. Enligt rektorn är det svårt att upptäcka könsrelaterade mönster genom statistik då det är få elever i varje årskurs vilket gör att varje elev ger stort utslag. Vid intervju uppger vissa lärare att de arbetar med frågor som rör jämställdhet utifrån innehållet i kursplanerna, till exempel utifrån historiska eller kulturella perspektiv eller att de vid arbete med olika yrken betonar att alla kan ha alla yrken, men att det arbetet inte är ett strategiskt arbete kring jämställdhet som leds av rektorn. Bland lärarna ses elevers lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet som självklara och de har därför inte känt behov av att diskutera hur jämställdhetsarbetet kan integreras i undervisningen. Elever uppger vid intervjuer att

de inte arbetar med jämställdhet på lektionerna. De flesta, men inte alla, elever uppger att de tycker att lärare behandlar flickor och pojkar lika. Det framgår vid intervjun med rektorn att planer på kompetensutveckling inom jämställdhet inte är prioriterat i dagsläget.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar jämställdhetsarbetet på ett medvetet och systematiskt sätt för att säkerställa att alla elever oavsett köns-tillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att det på skolan inte sker ett aktivt, strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Resultat följs upp och analyseras utifrån kön men jämställdhetsfokus i undervisningen sker endast i vissa ämnen där det ingår i kursplanen. Skolan har ett ansvar att motverka stereotypa uppfattningar av vad som anses vara kvinnligt och manligt som begränsar elevernas lärande, val och personliga utveckling. Med ett strategiskt jämställdhetsarbete kan skolan bidra till att elever förmår att kritiskt granska köns-mönster som kan begränsa dem och andra i livsval och livsvillkor.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, utifrån en helhetssyn på skolans jämställdhetsuppdrag, leder ett strategiskt arbete med jämställdhet på hela skolan och säkerställer att jämställdhetsarbetet genomsyrar utbildningen. Rektorn bör, i samverkan med personal, se över det arbete som redan görs hos enskilda lärare, samt arbeta för att hela skolan ska ha ett strategiskt arbete från årskurs 1 till 9. Arbetet kan starta med en fördjupad nulägesanalys av skillnader mellan flickors och pojkars kunskapsresultat, upplevelse av trygghet och studiero samt lärarnas medvetenhet kring normer och jämställdhet. Utifrån vad uppföljningen och analysen visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjlighet att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Genom att rektorn tar fram specifika insatser för jämställdhetsarbetet kan rektorn följa upp och se effekten av skolans jämställdhetsarbete. En utgångspunkt för vidare diskussioner om jämställdhetsarbetet skulle kunna vara Skolverkets material.¹

¹ [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan](#), [Leda jämställdhetsarbete](#)

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Undervisningen är stimulerande, varierad och anpassad efter elevernas förutsättningar. Det finns utrymme för eleverna att reflektera och utveckla strategier för sitt eget lärande. Lektionerna är strukturerade men saknar ibland sammanfattande avslut och förtydligande av syfte vilket också minskar elevernas möjlighet till utvärdering och delaktighet.

Undervisningen är motiverande och anpassas till aktuell elevgrupp

Granskningen visar att undervisningen innehåller naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna överlag har höga men realistiska förväntningar på eleverna. Av såväl Skolinspektionens intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna att jobba, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Under de observerade lektionerna förekommer flera inslag där lärarna utmanar eleverna genom att inte direkt ge dem lösningen på deras fråga utan får eleverna att själva tänka efter och resonera sig fram till svaret på frågan eller själva komma på vilket verktyg som passar för uppgiften. Flera lärare väver in elevernas erfarenheter och intressen för att väcka engagemang för uppgiften och tillåter en uppgift eller diskussion att ta tid om det är något eleverna fastnar för. Under samtliga lektionsobservationer uppmuntrar och positivt bekräftar lärarna elevernas prestationer och aktivitet.

Vidare visar granskningen att undervisningen i stort anpassas efter elevernas behov av stöd och utmaningar. Såväl lärare som elever berättar vid intervju att det finns olika nivåer på läromedlet i ett ämne och att eleverna kan fortsätta arbeta vidare i boken eller med svårare uppgifter i arbetshäften om de är klara med det klassen gör. De elever som behöver mer stöd kan få en enskild förklaring eller avgränsade, anpassade uppgifter. Ett exempel på hur lärarna anpassar undervisningen så att samtliga elever

kan delta utifrån sina förutsättningar är på en lektion där eleverna deltar i en "läsutmaning". Eleverna läser böcker på olika svårighetsnivåer men den lästa tiden räknas på samma sätt vilket gör att alla elevers läsning är lika viktig för utmaningen. Ett annat exempel är hur lärare ger mer avancerad och utförlig information till vissa elever utan att tala om exakt hur eleven ska göra men håller informationen kortare och mycket tydlig till andra elever när läraren går runt och hjälper eleverna vid eget arbete.

Eleverna ges utrymme för reflektion och visst inflytande

Granskningen visar att eleverna i undervisningen ges möjlighet att diskutera frågor utan givna svar och att eleverna till viss del får påverka undervisningen. Lektionerna innehåller inslag av öppna frågor och reflektion och eleverna ges olika strategier för sitt lärande utifrån vad de arbetar med. Exempel på frågor utan givna svar där eleverna får resonera med varandra observeras vid flera lektioner. Även strategier för lärande observeras, exempelvis när eleverna först får arbeta i par och sedan ta hjälp av ett annat elevpar för att komma längre eller när eleverna går från att berätta med hjälp av tankekartor till att berätta utan stöd. Eleverna får även, utifrån ålder och mognad, ta ansvar för sitt lärande även utanför klassrummet. Exempel på det är när äldre elever får matematik i läxa och själva får välja om de ska räkna några tal i boken eller titta på filmen som går igenom det momentet.

Lärare uppger vid intervju att eleverna påverkar undervisningen genom att lärarna läser av vad eleverna tycker och planerar lektioner utifrån vad som fungerar bra i de olika klasserna. Lärarna säger även att de kan fråga eleverna vad de redan kan, vad de vill lära sig mer om och hur de vill arbeta med det och att eleverna får påverka inom rimliga gränser. Eleverna kan även göra en snabb utvärdering genom "tumme upp eller ner" efter ett arbetsmoment. Vid elevintervjuer uppger elever att de sällan blir tillfrågade om hur lektionen fungerat eller vad/hur de vill arbeta. Eleverna utvärderar sällan undervisningen eller får vara med och påverka den, men ger ändå några exempel på hur lärarna lyssnat på dem och förändrat något.

Undervisningen är varierad och till viss del strukturerad

Granskningen visar att majoriteten av lektionerna som observeras består av olika moment i ett logiskt flöde vilket ger variation och balans under hela lektionens gång. Eleverna får även arbeta i olika konstellationer som exempelvis enskilt, i par, grupp eller helklass. Vid ett par lektioner arbetar eleverna i princip med samma sak hela lektionen men då är eleverna äldre och klarar att hålla engagemanget uppe hela lektionspasset. Vid de tillfällen lektionsupplägget som lärarna förmedlat till eleverna inte följs beror det på att lärarna läser av energin i rummet och låter eleverna som arbetar engagerat med en uppgift fortsätta med den. Observationer visar också att

lärare handleder elever, vägleder dem framåt på ett individanpassat sätt och uppmuntrar dem att interagera med varandra när det passar uppgiften. Detta aktiva lärarstöd hjälper eleverna att komma igång och, på de flesta lektioner, bibehålla engagemanget för skolarbetet.

Vidare visar granskningen att undervisningen är tydligt strukturerad med variation och balans mellan aktiviteter, men att syftet sällan förklaras och att lektionsavsluten inte alltid innehåller sammanfattningar eller tid för reflektion. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att undervisningen präglas av en tydlig struktur där lärare tydliggör lektionsinnehåll på tavlan och ofta även muntligen förmedlar vad som ska ske. Lektionsstarten på de observerade lektionerna skiljer sig åt beroende på om lektionen innebär ett helt nytt moment eller om eleverna redan befinner sig mitt i ett arbetsområde. Exempel på detta är när läraren gör en snabbresumé av vad de arbetat med hittills under en historisk period och sedan går vidare med vad eleverna ska fortsätta med den nuvarande lektionen. Under samtliga lektioner som observeras förstår eleverna vad som förväntas av dem och strukturen framstår som välbekant, även övergångar mellan olika moment av lektionen sker i de flesta fall snabbt och smidigt.

Av de lektionsavslut som observeras innehåller vissa, men inte alla någon form av sammanfattande avslut. Ett exempel på när det förekommer är när en lärare frågar eleverna vad de känner sig säkra på och vad de behöver arbeta mer med, eller när läraren frågar eleverna vad de har lärt sig och då kunde uppmärksamma och repetera ett par av begreppen de hade arbetat med på lektionen. Vid ett par lektioner genomförs en kort exit ticket och vid andra avslutas lektionen med att eleverna plockar undan och går ut. Av intervjuer och observationer framgår att de skolgemensamma överenskommelserna kring lektionsstruktur främst verkar fokusera på lektionsstart och tydliggörande av arbetsgången medan medvetna avslut, med reflektioner och återblickar, inte får samma uppmärksamhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen utformas så att lektionens syfte och mål tydliggörs och att lektionen innehåller en sammanfattande avslutning.

Granskningen visar att undervisningen är tydligt strukturerad med variation och balans mellan aktiviteter, men att det varierar i vilken omfattning lärare tydliggör syftet eller avslutar lektionerna på ett summerande sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn fortsätter det redan befintliga kollegiala arbetet med lektionsstruktur. Fokus kan ligga på att synliggöra syfte och genomföra medvetna avslut så detta blir lika självklart som den tydliga introduktionen och flödet mellan arbetsmoment. Rektorn kan förslagsvis leda detta arbete genom att använda de befintliga forumen för pedagogiska diskussioner som redan finns. Diskussionerna kan exempelvis handla om hur syftet tydliggörs för eleverna på ett kortfattat och lättförståeligt sätt, alltså hur lärarna förmedlar vad eleverna ska lära sig under lektionen och vad de olika momenten/ aktiviteterna syftar till. Med andra ord inte bara enbart berätta för eleverna vad de ska göra utan även varför. Diskussionerna kan även handla om hur varje lektion bör ha en väl genomtänkt avslutning där läraren sammanfattar lektionens innehåll och relaterar eller återknyter till syftet med lektionen/ arbetsområdet. En avslutning kan se ut på olika sätt och ha olika syfte vilket med fördel kan diskuteras både i hela kollegiet och mellan ämneskollegor. Ett syfte med avslutning av en lektion kan dels vara att öka elevernas medvetenhet kring var de befinner sig i sitt lärande. Ytterligare ett syfte kan vara att avslutningen innefattar någon form av utvärdering av lektionen, innehåll och arbetssätt, vilket lärarna kan använda som underlag för att utveckla sin undervisning och öka elevernas delaktighet. Som stöd i arbetet kan rektorn ta del av Skolverkets material om strukturerad undervisning.²

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet och gemensamt arbete för att skapa trygghet på skolan. Lärarna vidtar åtgärder för att skapa en lugn studiemiljö men arbetet har olika god effekt och det finns elever som återkommande blir störda i sitt skolarbete.

² [Strukturerad undervisning- en modell i sex steg - Skolverket](#) ,[Så avslutar du lektionen- Skolverket](#)

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att skolan har ett gemensamt förhållningsätt och bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna. Av huvudmannen inlämnad dokumentation och i Skolinspektionens intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer en gemensam bild av att det trygghetsarbete som genomförs ger god effekt. Detta bekräftas också av resultatet på huvudmannens senaste trygghetsenkät. Eleverna svarar på en trygghetsenkät varje termin och utifrån den görs en analys och rektorn beslutar om åtgärder. De riskområden som identifierades i förra enkäten har resulterat i att skolan den här terminen satt in åtgärder som vuxenledda rastaktiviteter, stöd vid förflyttningar, separerade raster för äldre och yngre elever samt vuxennärvaro i omklädningsrummen. Kuratorn har också inlett arbetet med trygghetsvandringar och skolan har sett över elevplaceringen i matsalen för elever som behöver det. Då en incident kopplad till en elevgrupps användande av sociala medier uppmärksammades inleddes direkt ett arbete med internetkultur och källkritik i klassen. Rektorn berättar vid intervjun att kuratorn gått en kurs om säkerhet på nätet och att det arbetet kommer att vävas in i undervisningen. Ett förebyggande arbete för trygghet görs exempelvis genom att elever blandas med elever från andra klasser på temadagar. Ett annat exempel är de fysiska uppstartsamtal som lärarna har med elever och vårdnadshavare. Dessa samtal startade detta läsår och lärare uppger vid intervjun att mötena har stor effekt då en relation etableras och de upplever ett större stöd från hemmet. Skolans arbete med trygghet avspeglas också i intervjuer där eleverna berättar att de känner sig trygga på skolan och att de känner att de kan vända sig till en vuxen om något skulle hända dem.

Skolans arbete med att säkerställa god studiero har inte tillräcklig effekt

Granskningen visar att även om skolan bedriver ett aktivt arbete för en studiemiljö där eleverna inte blir störda i sitt skolarbete, så är studieron inte tillräckligt bra för alla elever. Enligt intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn varierar studieron på skolan. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftas bilden av att studieron varierar mycket mellan olika elevgrupper. Flera elever uppger i intervju att de sällan eller ibland inte kan utföra skolarbetet utan att bli störda på lektionerna. I Skolinspektionens senaste enkät för Innovitaskolan Luleå värderar både elever, lärare och vårdnadshavare studieron lägre än genomsnittet för samtliga medverkande skolor.³

³ Skolinspektionens skolenkät 2023, Samlat indexvärde för studiero

I samtliga klasser används olika strategier för att skapa studiero som till exempel fasta placeringar och att läraren visar vilken ljudnivå som gäller vid olika tillfällen men strategierna fungerar olika väl i olika klasser. I flera av de observerade klasserna kan eleverna arbeta utan att störas av andra elever. När ljudnivån tillfälligt stiger räcker det att läraren uppmärksammar eleverna på det genom att till exempel säga "nu blev det jättesurrtigt" eller "nu behövs största möjliga tystnad" för att eleverna åter ska ge varandra studiero. I dessa klasser pratar eleverna med varandra i låg samtalston under par- och gruppövningar. Vid diskussioner i helklass fungerar turtagningen så att alla elever får komma till tals och det råder ett respektfullt klimat både mellan elever och mellan elever och lärare.

I andra klasser blir elever återkommande störda i sitt skolarbete och lärarnas strategier för studiero har endast liten eller kortvarig effekt. Eleverna ignorerar lärarna när lärarna använder sig av ljud eller tecken för tystnad och elever går ut och in i klassrummet under lektionen. Den fasta placeringen som lyfts fram vid lärarintervjuer som ett sätt att skapa studiero leder istället till att elever ropar till klasskompisar på andra sidan rummet och att elever går runt i klassrummet för att prata med varandra. Vissa elever har ett respektlöst och ibland grovt språkbruk mot andra elever och även mot lärare eller resurspersonal. När de vuxna markerar mot beteendet kan det ge tillfällig förbättring men inte en långvarig effekt på elevernas beteende i klassrummet. Rektorn har satt in åtgärder som fler vuxna i klassrummet och stöd från kuratorn i en av grupperna där studieron är lägre, men problemen kvarstår.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utifrån uppföljning och analys av skolans arbete med studiero utvecklar skolans metoder för att säkerställa studiero för alla elever.

Granskningen visar att skolan arbetar med studiero men att arbetet inte fullt ut gett önskad effekt i alla klasser. Trots att lärarna vidtar åtgärder för att upprätthålla studiero och rektorn har initierat utvecklingsinsatser för att komma till rätta med bristande studiero i vissa klasser så finns det elever som inte kan ägna sig åt skolarbete utan att bli störda. Regler för hur man ska bete sig i klassrummen finns och strategier används av lärare för att dessa ska efterlevas men har inte den förväntade effekten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar skolans metoder för att säkerställa studiero för alla elever. Där åtgärder som högre personaltäthet och strategier för att skapa en lugn miljö inte har haft tillräcklig effekt bör nya, riktade insatser sättas in. Även om arbete kring studiero genomförs med alla lärare bör

rektorn se till att stöd särskilt riktas mot de klasser där elevernas förutsättningar och behov sticker ut. Exempelvis kan rektorn tillsammans med kuratorn och specialpedagogen se över uppdelningen av elever i undervisningsgrupper, gruppernas storlek och hur personella resurser kan användas på ett effektivare sätt. Ett annat sätt kan vara att lärare som har särskilt god studiero i sina grupper kan auskultera eller tillfälligt samundervisa i grupper med sämre studiero för att se om de kan se undervisningssituationen med andra ögon och bidra med tips och råd. Det är viktigt att eleverna förstår och accepterar de regler som gäller i klassrummet så att både förhållningsätt och förväntningar är tydliga för dem. Om det uppstår ordningsstörningar i undervisningen är det viktigt att lärarna känner att de har mandat att agera tydligt och effektivt med disciplinära åtgärder för att återta lugnet och studieron. Konsekvenserna att bryta mot reglerna kan behöva anpassas efter enskilda elever då det kan finnas olika skäl till att elever påverkar studieron negativt men utgångspunkten måste vara att alla elever i klassen har ett gemensamt ansvar för sin studiemiljö. Att studera skillnader i kön hos elever som har det svårt att bidra till studiero kan vara en aspekt att ha i åtanke.

Rektorn kan med fördel använda sig av Skolverkets material om att arbeta med att främja trygghet och studiero.⁴

Bedömning och betygsättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar skillnader i omdömen och betyg och har förklaringar till avvikelserna. Rektorn ger lärarna förutsättningar till sambedömning och att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Rektorn följer upp och analyserar avvikelser i omdömen och betygsättning

Granskningen visar att rektorn gör analyser av lärares omdömen och betygsättning. Genom kunskapsprognoser och betygsanalyser får rektorn information om eventuella avvikelser. Av huvudmannen inlämnad dokumentation och i intervju med rektorn

⁴ [Arbete med att främja trygghet och studiero](#)

framkommer att rektorn analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser, skillnader mellan flickors och pojkars kunskapsresultat samt skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg. De avvikelser som framkommer undersöks i dialog med lärare för att utröna om de är motiverade eller inte. I en årskurs finns till exempel stor skillnad i betyg mellan flickor och pojkar men då det är mycket få elever ger varje elev stort utslag i statistiken och rektorn har en tydlig förklaring till avvikelserna som inte har med lärarnas bedömning att göra. Ett annat exempel på avvikelse som följs upp är ämnet där rektorn ser att ett specifikt betygs-kriterium påverkat betygen negativt och därför har satt in mer undervisning av det momentet. Den rektor som startade upp läsåret ifrågasatte varför förhållandevis få elever nådde de högre betygsstegen vilket lärarna kunde ge förklaring till.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärare förutsättningar för kollegialt samarbete kring bedömning och betygsättning med syfte att uppnå likvärdighet. Lärare framhåller vikten av att de har sina arbetsplatser i samma rum som de kollegor de planerar, gör kunskapsprognoser, bedömer och betygsätter tillsammans med. Det finns schemalagd tid för möten i arbetslag och med ämneskollegor där bland annat bedömning och betygsättning diskuteras. Lärarna uppger vid intervju att de tar hjälp av varandra vid svåra bedömningar och att extra tid ges vid bedömningsdagar och för bedömning av nationella prov. Olika underlag för bedömning som används är till exempel Skolverkets bedömningsstöd, nationella prov och kartläggningsmaterial. Av inskickad information och av intervjuer med lärare framgår även att lärarna under föregående läsår gått en kurs om betyg och bedömning via Karlstad universitet. Med utgångspunkt i kursen har lärarna vid fyra tillfällen haft digitala träffar med ämneskollegor från Kalix, Östersund och Visby för att diskutera bedömning och betygsättning. Träffarna med kollegor från andra skolor lyfts fram vid lärarintervjuer som betydelsefulla för samtliga lärare men som extra viktiga för lärare som är ensamma i sitt ämne på skolan. Bedömning av de nationella proven i årskurserna 6 och 9 har även arbetats med i dessa grupper.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Sara Carlsson, enhetschef.

I den slutliga handläggningen har Jenny Segerberg, utredare, (föredragande) och Eva Lindgren, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 24 och 25 oktober 2023 och genomförde en digital intervju med rektorn den 27 oktober 2023 . Besöket genomfördes av Jenny Segerberg och Eva Lindgren.

Innovitaskolan Luleå är en grundskola med årskurserna 1-9. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 176 elever inom årskurserna 1-9. Pysslingen Förskolor och Skolor AB är huvudman. Förskoleklass och fritidshem omfattas inte av granskningen. Innovitaskolan Luleå är belägen i Luleå kommun.